

DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Ion Druță

examinând recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Mold-Didactica”

în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Lexconsult” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea Comercială „Marilen-Com” Societate cu Răspundere Limitată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2013, prin care a fost admisă contestația administratorului procesului de insolabilitate Societății Comerciale „Marilen-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva cererii de validare a creanței depuse de Întreprinderea de Stat „Mold-Didactica” în sumă de 21907,9 lei - datorie, 1163 lei - taxa de stat, 2000 lei - cheltuieli de judecată și refuzată validarea în această parte, validată creanța Întreprinderii de Stat „Mold-Didactica” în sumă de 16868,87 lei, propus administratorului insolabilității Societății Comerciale „Marilen-Com” Societate cu Răspundere Limitată să introducă în tabelul de creanțe Întreprinderea de Stat „Mold-Didactica” cu suma creanței de 16868,87 lei la rangul prevăzut de Legea insolabilității și explicat Întreprinderii de Stat „Mold-Didactica” dreptul de a se adresa cu cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei nevalidate în condițiile legii

constată:

La 05 august 2011 SRL „Lexconsult” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SC „Marilen-Com” SRL.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2011 a fost admisă spre examinare cererea introductivă. În calitate de administrator provizoriu a fost desemnat ÎI „Cerga Mihail”.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 14 noiembrie 2011 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SC „Marilen-Com” SRL.

La 14 februarie 2012 ÎS „Mold-Didactica” a depus cerere de validare a creanței față de debitorul SC „Marilen-Com” SRL în sumă de 38776,77 lei, a taxei de stat în sumă de 1163 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 lei.

În susținerea cererii a indicat că în baza contractului nr. 20 din 10 iulie 2006, ÎS „Mold-Didactica” a încheiat un contract de locațiune a unei încăperi nelocativă destinată pentru oficiul și depozit.

Afirmă că SC „Marilen-Com” SRL nu și-a onorat benevol obligațiile contractuale stabilite în contractul nominalizat, din care motiv ÎS „Mold-Didactica” la 22 aprilie 2011 a înaintat cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea silită a datoriei legate de arenda și serviciile comunale neachitate în termen.

Ulterior, administratorul insolabilității SC „Marilen-Com” SRL, ÎI „Cerga Mihail” a depus contestație la cererea de validare a creanței ÎS „Mold-Didactica”.

În motivarea contestației a menționat că prin hotărârea Curții de Apel Economice din 14 noiembrie 2011 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SC „Marilen-Com” SRL. Hotărârea privind intentarea procedurii de insolabilitate a fost publicată în Monitorul Oficial din 20 decembrie 2011.

Afirmă că la 14 februarie 2012 în Curtea de Apel Economică s-a adresat agentul economic ÎS „Mold-Didactica” cu o cerere de validare a creanței în sumă de 41939,77 lei, din care 38776,77 lei - datoria de bază, 1163 lei - taxa de stat, 2000 lei cheltuieli de judecată.

Susține că în probarea creanței sale ÎS „Mold-Didactica” a prezentat în instanță următoarele acte: contracte de locațiune, acte de predare primire a încăperii închiriate, scrisori de garanție, calculul taxei de chirie, acorduri adiționale la contracte. Cu toate acestea creditorul nu a prezentat vreo probă în susținerea sumei înaintate spre validare. De asemenea nu au fost probate de către agentul economic cheltuielile de judecată și taxa de stat.

Consideră că suma de 41939,77 lei nu urmează a fi validată.

Administratorul insolabilității SC „Marilen-Com” SRL, ÎI „Cerga Mihail” a depus contestație suplimentară la cererea de validare a creanței ÎS „Mold-Didactica”.

În motivarea cererii a susținut că în probarea creanței sale ÎS „Mold-Didactica”, a prezentat în instanță o serie de facturi din anii 2008 - 2009.

Consideră că sumele din facturile din anul 2008 și cele din 2009 până la adresarea ÎS „Mold-Didactica” cu cererea privind validarea creanței nu pot fi validate din considerentul că termenul de prescripție privind adresarea în instanța de judecată a expirat.

Astfel doar facturile ce au fost eliberate după data de 14 februarie 2009 și care țin doar de contractul de locațiune, fiindcă alte careva probe ÎS „Mold-Didactica” nu a prezentat în instanța de judecată, pot fi luate în considerație la validarea creanței.

Afirmă că în rest nu au fost aduse careva probe care să ateste că agentul economic a avut careva cheltuieli de judecată sau că ar fi achitat taxa de stat.

Consideră că urmează a fi validată creanța ÎS „Mold-Didactica” în partea datoriei de bază în sumă de 16868,87 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2012 a fost admisă contestația administratorului de insolabilitate SC „Marilen-Com” SRL împotriva cererii de validare a creanței depuse de ÎS „Mold-Didactica” în sumă de 21907,9 lei - datorie, 1163 lei - taxa de stat, 2000 lei - cheltuieli de judecată și refuzată validarea în această parte, validată creanța ÎS „Mold-Didactica” în sumă de 16868,87 lei, propus administratorului insolabilității SC „Marilen-Com” SRL să introducă în tabelul de creanțe ÎS „Mold-Didactica” cu suma creanței de 16868,87 lei la rangul prevăzut de Legea insolabilității și explicat ÎS „Mold-Didactica” dreptul de a se adresa cu cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei nevalidate în condițiile legii.

Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 13 februarie 2013 a fost admis recursul declarat de ÎS „Mold-Didactica”, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2012 și restituită pricina la rejudicare în Curtea de Apel Chișinău.

La 12 aprilie 2013 administratorul insolvenței SC „Marilen-Com” SRL, ÎI „Cerga Mihail” a depus supliment la contestație, prin care a susținut integral poziția instanței reflectată în încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2012 și validarea creanței în sumă de 16868,87 lei, ca fiind una reală și legală.

În susținerea suplimentului la contestație a indicat că ÎS „Mold-Didactica” solicită validarea unei creanțe formate încă din anul 2008, însă în condițiile în care art. 267 Cod civil prevede în mod expres că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani, instanța de judecată corect a apreciat circumstanțele raportului obligațional, validând creanța formată în decursul a 3 ani până la înaintarea cererii.

Afirmă că suma înaintată spre validare, potrivit facturilor prezentate, nu rezultă integral din acordarea serviciilor de locațiune, și asta contrar faptului că unicul fundament din care ar rezulta pretinsa creanță, conform conținutului cererii de validare înaintate de către ÎS „Mold-Didactica” este contractul de locațiune nr. 20 din 10 iunie 2006. Consideră în acest sens, organul judecătoresc legal și întemeiat a admis contestația administratorului insolvenței.

Menționează că printre probele prezentate de către ÎS „Mold-Didactica” se numără și cererea din 24 aprilie 2010 prin care SC „Marilen-Com” SRL adițional faptului că a solicitat rezilierea contractului de locațiune, își asumă obligația de a achita plata pentru chirie până la 01 iulie 2010.

Susține că drept urmare, luând în considerație faptul că ÎS „Mold-Didactica”, cu excepția faptului de a aduce la cunoștința instanței de judecată și a participanților la proces despre existența în trecut a unui oarecare raport juridic obligațional, nu a prezentat probe prin care să-și susțină pretenția înaintată, întrucât suma solicitată se prea poate să fi fost deja stinsă, iar potrivit art. 118 CPC al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

Referitor la taxa de stat și alte cheltuieli de judecată care ar fi fost suportate de către ÎS „Mold-Didactica”, indică că nu au fost susținute de careva acte confirmative, și asta în condițiile în care până și art. 131 alin. (1) din Legea insolvenței, în vigoare la acel moment (actualmente art. 141 alin. 3), prevede în mod expres că la creanță se anexează copiile de pe documentele din care izvorăște creanța, pentru că în conformitate cu art. 121 CPC instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probe pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2013 a fost admisă contestația administratorului procesului de insolvență SC „Marilen-Com” SRL împotriva cererii de validare a creanței depuse de ÎS „Mold-Didactica” în sumă de 21907,9 lei - datorie, 1163 lei - taxa de stat, 2000 lei - cheltuieli de judecată și refuzată validarea în această parte, validată creanța ÎS „Mold-Didactica” în sumă de 16868,87 lei, propus administratorului insolvenței SC „Marilen-Com” SRL să introducă în tabelul de creanțe ÎS „Mold-Didactica” cu suma creanței de 16868,87

lei la rangul prevăzut de Legea insolvenței și explicat ÎS „Mold-Didactica” dreptul de a se adresa cu cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei nevalide în condițiile legii.

La 04 noiembrie 2013 ÎS „Mold-Didactica” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2013, indicând la aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că administratorul de insolvență nu este în drept să înainteze contestații, deoarece art. 66 din Legea nr. 149 prevede expres atribuțiile administratorului unde este lipsit de dreptul a înainta careva contestații.

Indică că contestațiile pot fi înaintate doar de debitori sau creditori fapt prevăzut în art. 144 Legea nr. 149. De asemenea susține că instanța nu a luat în considerație art. 5 alin. (2) din legea menționată.

Însă de fapt în ședința din data de 06 septembrie 2013 s-a constatat existența unui litigiu de drept și examinarea acestuia de aceeași instanță cu suspendarea cauzei până la examinarea cererii cu privire la litigiul invocat, iar instanța validează creanța parțial și susține contestația administratorului care de fapt nici nu poate să o înainteze.

Invocă că instanța a admis cererea administratorului și iarăși a admis aceeași încălcare ca și în încheierea din 11 iunie 2012.

Afirmă că de către intimat nu a au fost luate în considerație unele date importante pentru justa soluționare a pricinii și anume cererea SC „Marilen-Com” din 24 aprilie 2010 adresată directorului general ÎS „Mold-Didactica”, Efim Jîmbei privind rezilierea contractului de locuțiune a depozitului din mun. Chișinău, str. Socoleni 16/1, începând cu 01 mai 2010.

Susține că înscrisul invocat mai sus este probă doveditoare a faptului că termenul de prescripție întru validarea creanței în sumă de 38776,00 lei nu a expirat. Deoarece conform art. 276 Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Consideră că termenul general în interiorul căruia ÎS „Mold-Didactica” putea să se adreseze instanței de judecată expira la 24 aprilie 2013.

Indică că în contextul aceleiași cereri din 24 aprilie 2010, SC „Marilen-Com” SRL s-a obligat de a achita plata pentru arendă la situația din 01 mai 2010 în sumă de 35739,59 lei în termen de până la 01 iulie 2010, ceea ce în conformitate cu art. 277 alin. (1) lit. b) Cod Civil, care prevede că cursul prescripției extinctive se întrerupe, în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria, semnifică că la 24 aprilie 2010 SC „Marilen-Com” SRL a recunoscut datoria sa în sumă de 35739,59 lei față de ÎS „Mold-Didactica” și s-a obligat să o achite în termen.

Consideră neîntemeiat și ilegală aprecierea probelor anexate la materialele cauzei, precum și că instanța a apreciat eronat prevederile menționate.

Afirmă că este absurd a valida creanța ÎS „Mold-Didactica” doar în sumă de 16868, 87 lei, deoarece datoria totală și neprescrisă este în sumă de 38776,77 lei, ceea ce împreună cu taxa de stat și cheltuielile de judecată constituie 41939,77 lei.

Susține că în instanța de judecată s-a prezentat probe incontestabile prin care se dovedește că cererea nu este tardivă și că debitorul a recunoscut datoria, fapt confirmat prin actele respective anexate la materialele cauzei, iar în conformitate cu

art. 122 CPC, odată ce debitorul recunoaște datoria atunci reclamantul este decăzut în probarea acestor circumstanțe.

Menționează că despre conținutul motivat al încheierii contestate chiar și a încheierii a luat cunoștință la 30 octombrie 2013, când a depus cerere de examinarea a faptelor invocate în baza art. 5 alin. (2) al Legii nr. 14, fapt confirmat prin semnătura existentă la materialele dosarului, motiv din care consideră prezentul recurs înaintat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestui din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău, contestată cu recurs de către Întreprinderea de Stat „Mold-Didactica”, a fost emisă și pronunțată la 06 septembrie 2013.

Tot din materialele cauzei și anume din procesul-verbal al ședinței de judecată din 06 septembrie 2013, se atestă că la pronunțarea încheierii recurate a fost prezent avocatul Adrian Berezovschi, care, în baza mandatului seria MA nr. 0323965 din 17 mai 2013, reprezenta interesele ÎS „Mold-Didactica” (f. d. 162-164).

Cu toate acestea, recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2013, a fost declarat de către ÎS „Mold-Didactica”, prin intermediul reprezentantului avocatul Adrian Berezovschi, la 04 noiembrie 2013, respectiv cu încălcarea termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 425 CPC, fără a fi solicitat repunerea acestuia în termen și fără a fi prezentate probe justificative în acest sens.

Aici instanța de recurs reține prevederile art. 75 alin. (4) CPC care direct indică că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Drept urmare, argumentul invocat de către recurent precum că despre conținutul motivat al încheierii a luat la cunoștință la 30 octombrie 2013, astfel considerând că recursul a fost înaintat în termen nu poate fi reținut.

Aceasta deoarece din procesul-verbal al ședinței de judecată din 27 septembrie 2013 rezultă că odată cu revenirea din camera de deliberare instanța de insolvență, a pronunțat încheierea și nu dispozitivul ei, iar careva obiecții la acest proces-verbal, conform art. 275 alin. (6) CPC, nu au fost prezentate.

Mai mult că și art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței prevede că hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege, fără careva excepții.

Or, în interpretarea corectă a prevederilor enunțate este de înțeles că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii curge de la pronunțarea ei și nu de la data recepționării acesteia, după cum interpretează recurentul.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că având la cunoștință despre existența și conținutul încheierii recurate ÎS „Mold-Didactica” trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

În această ordine de idei, instanța de recurs remarcă că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către ÎS „Mold-Didactica” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2013 ca tardiv cu menținerea încheierii vizate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Mold-Didactica” ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2013 în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Lexconsult” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea Comercială „Marilen-Com” Societate cu Răspundere Limitată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță